

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CXLI. — Izdan in razposlan 6. dne oktobra 1915.

Vsebina: (Št. 297—300.) 297. Ukaz, s katerim se določajo najvišje cene za domača strojila. — 298. Ukaz o uravnavi prometa z ježicami. — 299. Ukaz o uravnavi prometa s hrastovo in smrekovo skorjo. — 300. Ukaz o oteževanju usnja.

297.

Ukaz trgovinskega ministra v porazumu s poljedelskim ministrom in ministrom za deželno bran z dne 24. septembra 1915. l.,

s katerim se določajo najvišje cene za domača strojila.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274)* se zaukazuje tako:

§ 1.

Za hrastovo in smrekovo skorjo (lubje) in ježice se določajo v priloženem seznamku navedene najvišje cene.

§ 2.

Občekoristnim združbam, ki se pečajo z nabavljanjem strojil za vojno potrebo, more trgovinsko ministrstvo v porazumu z vojaško upravo podeliti dovoljenje, da oddajajo nabavljena strojila s primernim prikladom k najvišjim cenam, ki se določi.

§ 3.

Določila tega ukaza se uporabljajo tudi glede obstoječih dobavnih dolžnosti toliko, kolikor še niso izpolnjene dne, katerega dobi moč ukaz.

Namesto višjih cen, dogovorjenih pri tem, veljajo v ukazu določene najvišje cene.

§ 4.

Prepovedano je prodajati v § 1 imenovane reči po višji ceni nego po določenih najvišjih cenah. Kdor ravna zoper to prepoved, kdor posreduje pri kupčijah, ki se naj sklenejo po višji ceni, kakor kupec drugače sodeluje pri njih sklepu ali kdor se zakrivi drugačnega ravnanja zoper predpise tega ukaza, tega kaznujejo politična oblastva I. stopnje z denarnimi kaznimi do 5000 kron ali z zaporom do šest mesecev.

§ 5.

Za odmero kazni bodi obtežilna okolnost, ako je krivec poskusil odtegniti se odredbam ukaza, ognivši se njegovim določilom. Pri tem ni razločka, ali se je skušal ogniti s tem, da je terjal posebne odškodnine, da je nenavadno preračunal stroške, da je v zvezi s prodajo gledé cene omejenega blaga terjal, naj se prevzame blago, za katero ne velja določba najvišje cene, po ceni, ki očitvidno presega tržno ceno, ali naj se dobavlja tako blago po ceni, ki je očitvidno pod tržno ceno, ali so se-li uporabili za to drugi pomočki.

§ 6.

Ta ukaz dobi moč 8. dne oktobra 1915. l.

Georgi s. r.

Schuster s. r.

Zenker s. r.

Seznamek

najvišjih cen za nastopno imenovana strojila.

A. Smrekova skorja			
zdrava, suha, k večjemu do 35 odstotkov luskasta:			
O d k o d j e	Cene v kronah za 100 kilogramov		
	v zvitkih	lomljena ali zdrobljena	
Alpske dežele in Ogrsko	30	36	
Sleško	25	30	
Od drugod	22	26	
B. Hrastova skorja			
zdrava, suha z { najmanj 50 odstotki I a skorje { največ 50 „ II a „			
Brez razlike, od kod je	Cene v kronah za 100 kilogramov		
	v butarah	rezana	zmleta
	30	32	34
C. Ježice			
Prima: po vlažnosti ne poškodovano, tujih primesi prosto, dobro manipulirano blago.			
Secunda: po vlažnosti ali drugih vplivih k večjemu v eni tretjini poškodovano blago.			
Tertia: bolj poškodovano blago.			
O d k o d s o	Cene v kronah za 100 kilogramov		
	Prima	Secunda	Tertia
Dežele ogrske krone (izvzemši županije varaždinsko, zagrebško, modruško-reško, liško-krbavsko in križevsko)	55	41	27
Od drugod	45	32	23
Skupna določila.			
V najvišjih cenah so zapopadeni stroški dovoza do postaje, kjer se naklada, in stroški nakladanja ali (ako se prodaja smrekova skorja v zvitkih, hrastova skorja v butarah ali rezana) stroški dostave do stopov za čreslo.			
Za težo je merodajno na oddajni postaji izvršeno uradno tehtanje.			
Obresti, ki se morda terjajo ob prodajah na čas, ne smejo, računjene za leto, presegati obrestne mere v meničnem eskomptu avstrijsko-ogrske banke za več nego 2 odstotka.			

298.**Ukaz trgovinskega ministra v porazumu z ministrom za javna dela, s poljedelskim ministrom, ministrom za deželno bran in v soglasju z vojnim ministrom z dne 24. septembra 1915. l.**

o uravnavi prometa z ježicami.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se zaukazuje tako:

§ 1.

Ježice se smejo spravljati v promet le po določilih tega ukaza.

§ 2.

Zaloge ježic je brez ozira na kake druge dobavne dolžnosti posestnika ponuditi središču za kože in usnje d. dr., da jih kupi, v naslednjih rokih:

1. Po stanju zaloge od 8. dne oktobra 1915. l. do 20. dne oktobra 1915. l.;

2. nadalje priraščajoče zaloge vsakega nadaljnega 15. in 1. dne v mescu.

Ponudbe je ob navedenih rokih odposlati imenovani družbi po pošti priporočeno. Poštino mora družba ponudniku povrniti.

Ponudnik je vezan na svojo ponudbo 21 dni, ki jih je računati od dneva, katerega se odda ponudba na pošto. Ako mu v tem roku ne dojde družbina izjava o sprejemu, more svobodno razpolagati s ponujenim blagom.

Ako družba sprejme ponudbo, mora v 14 dneh po nje sprejetju razpolagati zaradi izročitve blaga. Prodajalec mora čim preje spraviti blago v stanje, da se more poslati, in ga potem ustrezno odredbam družbe na njene stroške brez odloga odposlati na mesto, ki ga oznameni družba. Za kraj izpolnitve veljaj namembni kraj blaga, ako je v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru. Drugače veljajo za to obča določila člena 324 trgovinskega zakonika.

Blago je odposlati po odredbi družbe v vrečah ali nezamotano. Družba mora priskrbeti za prevoz potrebne vreče, in ako se naj prevaža v odprtih vozovih, na željo prodajalčeve tudi potrebne ploče.

Prodajalec mora hkratu, ko odpošlje blago, vpslati družbi:

1. seznamek o kakovosti odposlanega blaga,
2. račun,
3. duplikat voznega lista, obsegajoč uradno navedbo teže.

Družba mora plačati 80 odstotkov kupnine, ki gre prodajalcu po teh izkazih, takoj po prihodu izkazov in ostanek svojega dolga poravnati v osmih dneh po prevzetju blaga.

Blago se mora prevzeti v osmih dneh po obvestilu adresata, da je blago došlo na namembno postajo. Adresat mora odpošiljaču takoj pismeno naznaniti prihod blaga na namembno postajo.

V ostalem so za pravice in dolžnosti strank pogodnic marodajna obča pravna načela.

§ 3.

Različno od predpisov § 2 se smejo ježice spravljati v promet v naslednjih primerih:

- a) Kdor ima zaloge, ki skupaj ne presegajo 2500 kilogramov, jih sme svobodno prodajati v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru;
- b) izdelovalci usnja smejo svoje zaloge porabljati v svojem obratu. Ako nameravajo zaloge otujiti, jih morajo ponuditi središču za usnje d. dr. na Dunaju, da jih kupi. Na to ponudbo se zmislju primerno uporabljajo določila § 2;
- c) druge izjeme se morejo iz ozira vrednih razlogov dovoliti na posebno zaprosilo, ki ga je vložiti v trgovinskem ministrstvu.

§ 4.

Da se odkažejo ježice, morajo izdelovalci usnja svojo enoletno potreščino do 1. dne novembra 1915. l. naznaniti središču za kože in usnje d. dr. ter navesti svojo zalogo.

Kupi središča za kože in usnje d. dr., ki so bili sklenjeni, preden je dobil moč ta ukaz, se ne izpreminjajo s predpisi tega ukaza.

V ostalem velja dolžnost ponudbe (§ 2) neodvisno od drugačnih dobavnih dolžnosti posestnika zalog.

Ta ukaz se ne razteza na zaloge, ki so v državni posesti.

§ 5.

Ravnanje zoper predpise tega ukaza naj kaznujejo politična oblastva I. stopnje z denarnimi kaznimi do 5000 kron ali z zapornimi kaznimi do šest mesecev, ako ta dejanja ne spadajo pod strožje kazensko določilo.

§ 6.

Ta ukaz dobi moč z dnem, katerega se razglasi.

Georgi s. r.

Trnka s. r.

Schuster s. r.

Zenker s. r.

299.

Ukaz trgovinskega ministra v porazumu z ministrom za javna dela, s poljedelskim ministrom, ministrom za deželno bran in v soglasju z vojnim ministrom z dne 24. septembra 1915. l.

o uravnavi prometa s hrastovo in smrekovo skorjo.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274), se zaukazuje tako:

§ 1.

Hrastova in smrekova skorja (zdrobljena ali nezdobljena) se sme spravljati v promet le po določilih tega ukaza.

§ 2.

Zaloge hrastove in smrekove skorje je treba brez razlike, ali leže še v gozdu ali so že spravljene, po stanju zaloge 8. dne oktobra 1915. l. ponuditi središču za kože in usnje d. dr. na Dunaju, da jih kupi.

Ponudbe je do 20. dne oktobra 1915. l. odposlati imenovani družbi po pošti priporočeno. Poštino mora družba ponudniku povrniti.

Ponudnik je vezan na svojo ponudbo 14 dni, ki jih je računati od dneva, katerega se odda ponudba na pošto. Ako mu v tem roku ne dojde družbina izjava o sprejemu, more svobodno razpolagati s ponujenim blagom.

Ako družba sprejme ponudbo, mora v 14 dneh po nje sprejetju razpolagati zaradi izročitve blaga. Prodajalec mora čim preje spraviti blago v stanje, da se more poslati, in ga potem ustrezno odredbam družbe na njene stroške brez odloga odposlati na mesto, ki ga oznameni družba. Za kraj izpolnitve veljaj namembni kraj blaga, ako je v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru. Drugače veljajo za to obča določila člena 324 trgovinskega zakonika.

Blago je odposlati po odredbi družbe v vrečah ali nezamotano. Družba mora priskrbeti za prevoz potrebne vreče in, ako se naj prevaža v odprtih vozovih, na željo prodajalčeve tudi potrebne ploče.

Prodajalec mora hkratu, ko odpošlje blago, vpslati družbi:

1. seznamek o kakovosti odposlanega blaga,
2. račun,
3. duplikat voznega lista, obsegajoč uradno navedbo teže.

Družba mora plačati 80 odstotkov kupnine, ki gre prodajalcu po teh izkazih, takoj po prihodu izkazov in ostanek svojega dolga poravnati v 8 dneh po prevzetju blaga.

Blago se mora prevzeti v osmih dneh po obvestilu adresata, da je blago došlo na namembno postajo. Adresat mora odpošiljaču takoj pismeno naznaniti prihod blaga na namembno postajo.

V ostalem so za pravice in dolžnosti strank pogodnic merodajna obča pravna načela.

§ 3.

Različno od predpisov § 2 se sme hrastova in smrekova skorja spravljati v promet v naslednjih primerih:

- a) Kdor ima zaloge, ki skupaj ne presegajo 2500 kilogramov, jih sme svobodno prodajati v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru;

b) izdelovalci usnja smejo svoje zaloge porabljeni v svojem obratu. Ako nameravajo zaloge otujiti, jih morajo ponuditi središču za usnje d. dr. na Dunaju, da jih kupi. Na to ponudbo se zmislu primerno uporabljajo določila § 2;

c) kupi izdelovalcev usnja, ki so bili sklenjeni, preden je dobil moč ta ukaz, se smejo izpolniti, ako predloži kupec dokaz o sklepu kupčije trgovinskemu ministrstvu v osmih dneh potem, ko je dobil ukaz moč, in ako trgovinsko ministrstvo pripozna, da je dokaz pravilen;

d) druge izjeme se morejo iz ozira vrednih razlogov dovoliti na posebno zaprosilo, ki ga je vložiti v trgovinskem ministrstvu.

Kupi središča za kože in usnje d. dr., ki so bili sklenjeni, preden je dobil moč ta ukaz, se ne izpreminjajo s predpisi tega ukaza.

V ostalem velja dolžnost ponudbe (§ 2) neodvisno od drugačnih dobavnih dolžnosti posestnika zaloga.

Ta ukaz se ne razteza na zaloge, ki so v državni posesti.

§ 4.

Da se odkaže hrastova in smrekova skorja, morajo izdelovalci usnja svojo enoletno potrebščino do 1. dne novembra 1915. l. naznaniti središču za kože in usnje d. dr. ter navesti svoje zaloge in množine, ki so jih zagotovili s sklepi.

§ 5.

Ravnanje zoper predpise tega ukaza naj kaznujejo politična oblastva I. stopnje z denarnimi

kaznimi do 5000 kron ali z zapornimi kaznimi do šest mesecev, ako ta dejanja ne spadajo pod strožje kazensko določilo.

§ 6.

Ta ukaz dobi moč z dnem, katerega se razglasi.

Georgi s. r.

Schuster s. r.

Trnka s. r.

Zenker s. r.

300.

Ukaz trgovinskega ministrstva v porazumu z ministrstvom za javna dela z dne 24. septembra 1915. l.

o oteževanju usnja.

Izpreminjuje ministrstveni ukaz z dne 12. julija 1915. l. (drž. zak. št. 199) se zaukazuje tako:

§ 1.

V § 2, tretji odstavek, ministrstvenega ukaza z dne 12. julija 1915. l. (drž. zak. št. 199) ukrenjeni predpis, s katerim se je omejila pri-pustna vsebina mastenih snovi za naravnorjavo svetlo usnje in oglav (urbas) s 23 odstotki in za črno svetlo usnje in črni oglav s 27 odstotki, se razveljavlja.

§ 2.

Ta ukaz dobi moč z dnem, katerega se razglasi.

Trnka s. r.

Schuster s. r.

